Een lief verhaal over honden leest iedereen

Tijdens een intensieve reis naar Kuala Lumpur worden jonge journalisten in spe in het diepe gegooid. Zelf verhalen bedenken, ze verkopen en op pad als verslaggever. ‘Een verhaal als dit kom je in je leventje in Amsterdam niet tegen.’ tekst: Jantien Kingma / foto’s Jaap Schuurman

‘Ik heb net gehoord dat de *Aziatische Tijger* interesse heeft in mijn verhaal over het verbieden van het Maleisische Oktoberfest’, meldt UvA-studente Nina de Vriend (22) met een blij gezicht. Iris Rigter (22), studente communicatiewetenschap, staat er een beetje beteuterd bij: ‘Ik krijg net allemaal afzeggingen van afspraken door. Ach ja, dan ga ik gewoon een beetje vakantie vieren.’ De veertien mensen met wie ze staan te wachten op Schiphol zien er op het eerste gezicht uit als normale reizigers. Maar als je beter kijkt zie je dat de één een grote cameratas vasthoudt en de ander een statief. Weer een ander komt aanlopen met opschrijfboekjes. Deze studenten gaan op reis met Beyond Your World, het journalistieke trainingsprogramma van Lokaalmondiaal.

ZWETEN

Na een vlucht van dertien uur arriveert de groep op Kuala Lumpur International Airport. Ze worden opgewacht door een enthousiaste Andrew Hoo Long Chuang, mediadocent aan Taylor’s University. Deze universiteit is de Maleisische partneruniversiteit van de UvA en heeft onder andere gezorgd voor de buddy’s van de studenten. Deze buddy’s zijn de zogeheten journalistieke ‘fixers’. Tijdens de reis treden ze op als vertalers, regelaars en hotspotkenners. Zo hangt buddy Joyce Harn (21, Massacommunication, Taylor’s University) tijdens de eerste kennismaking aan de telefoon om een

‘We zijn wel echt in het diepe gegooid’

interview met iemand van een weeshuis voor kinderen met het downsyndroom te bevestigen voor Sjoerd Cuypers (21, communicatiewetenschap), omdat deze interviewee alleen Maleisisch spreekt. ‘We mogen niet filmen en je moet er stipt om half twaalf zijn.’ Bij aankomst in Hotel Summer View, gelegen in de Indiase wijk Brickfields, checken de studenten in hun kamers meteen het internet – dit werkt niet naar behoren. Maar de laptops worden gepakt en de extra research op locatie kan beginnen. De volgende morgen staat er een uitstapje naar Taylor’s University gepland. Buiten is het dertig graden; de studenten lopen bezweet door de gangen. De universiteit is gigantisch, tien verdiepingen hoog en er is een binnentuin met vijver. De studenten krijgen hoorcolleges over Maleisische media, waar censuur nog een grote rol speelt. Maxime Tielman (21, media & cultuur), loopt de klas uit en komt gehaast terug. ‘Het lijkt wel of mijn afspraak niet is doorgekomen. Ik zou met een chef-kok langs hotels gaan, maar nu willen die hotels allemaal extra informatie. En ik heb dit verhaal al verkocht. Shit.’

KONIJNENCAFÉS

De verhalen die de studenten maken zijn divers. Zo wordt er geschreven over drugsgebruik (en de zware straffen die hier op staan) in Maleisië, daklozen, palmolieplantages, migrantenwerkers, bowlen als nationale sport, cupcakes, de Maleisische keuken, een café waar met konijnen geknuffeld kan worden en een sportmerk voor

Nederlandse en Maleisische studenten (boven). Lena van Dijk tijdens de protestmars tegen de Sedition Act, een wet die opruiing verbiedt (onder).

Susanne Deen (21), student communicatie-wetenschap, op de foto met werk-nemers van een bakkerij (boven). Robin Laurens fotografeert een van de meiden van Ride for Women Rights (onder).

moslima's die comfortabele hoofddoeken voor tijdens het sporten misten. Voor *Join Magazine* – het tijdschrift van Lokaalmondiaal – moet de nadruk liggen op maatschappelijke vraagstukken wereldwijd, die tastbaar worden gemaakt door ze in een klein perspectief te plaatsen. André van der Stouwe (30, videojournalist en begeleider van Beyond your World) geeft hier een voorbeeld van. 'Ik ben naar een *touch a dog*-event gegaan, waar moslims een hond leren aanraken. Dit lijkt een lollig onderwerpje, maar er zit een sterke culturele, religieuze en politieke laag onder. Vanwege hun geloof mogen ze geen honden aanraken; ze krijgen hier de mogelijkheid om dit op een 'schone' manier te doen. Mensen van streng religieuze afkomst komen schuchter binnen maar eindigen knuffelend met een hond. Als je het insteekt als een artikel dat over religie gaat, lezen veel mensen het niet, maar een lief verhaal over honden leest iedereen.'

Elke ochtend is er een redactievergadering in de hotellobby. Op tafel ligt een notitieblok waarop staat wie die dag welke afspraak heeft. Iedereen ontbijt achter zijn laptop en met twee telefoons naast zich. Af en toe loopt iemand naar buiten

'Dat wordt schrijven vanavond. Ik ga dus niet mee uit, jongens'

om een afspraak te bellen. 'We zijn wel echt in het diepe gegooid', zegt Sophia van Dam (21, communicatiewetenschap). 'Ik had meer willen leren over journalistiek schrijven, op de universiteit leren we vooral wetenschappelijk schrijven. Ik had wel les willen krijgen in het schrijven van een reportage of een nieuwsbericht.' Iris is druk in de weer met haar telefoon. 'Ineens gaan mijn afspraken wel door, dat wordt schrijven vanavond. Ik ga dus niet mee uit, jongens.' Ze vinden het allemaal moeilijk om zich professioneel tegenover media op te stellen en daadwerkelijk geld voor hun werk te vragen. 'Je mag naar media best een grote mond hebben, anders knijpen ze je uit', zegt André. 'Vraag 25 cent per woord en 50 euro per foto.' 'Ik ben al blij als mijn artikelen überhaupt ergens gepubliceerd worden', giechelt Maxime. Na het ontbijt gaat iedereen zijn eigen weg.

Maxime en Robin Laurens (21, media & cultuur), hebben halsoverkop contact opgenomen met de Nederlandse meisjes van Ride for Women Rights. Zij fietsen van Indonesië naar Nederland om vrouwenrechten aan te kaarten. Maxime zit met ze aan de telefoon. 'Morgen willen ze ons zien. Ze blijven een nacht langer in het dorpje Teluk Intan voor ons.' Buddy Bernadette Alexandra Koh (21), studente Broadcasting aan Taylor's University, rijdt de meiden door een landschap van heuvels met

Sjoerd Cuypers tussen de kinderen in het weeshuis (boven). Maxime Tielman en Robin Laurens in gesprek met de meiden van Ride for Women Rights (rechts).

palmbomen naar Teluk Intan. De fietsers slapen op een brandweerkazerne waar her en der brede mannen in uniform rondlopen. Ze nemen plaats op banken en het interview begint. Er komt een klein mannetje langs met een grote kan mierzoete koffie. Hierna rennen Robin en Maxime verhit rond om te fietsende meiden op de foto te krijgen. Na een avondmaal bij Domino's Pizza zit het tweetal uitgeput in de auto. 'Laten we meteen de pitch voor media maken en vanavond mailen! Nu is het nog nieuwswaardig, volgende week niet meer', zegt Robin.

WEESHUIS

Tijdens een van de laatste gezamenlijke etentjes in een kleurrijk Indiaas tentje langs een drukke weg, worden de frustraties en mooie momenten van de reis besproken. Terwijl de chapati met saus op tafel staat en de studenten uit kokosnoten drinken, evalueren ze de afgelopen dagen. Lena van Dijk (22, communicatiewetenschap) vertelt over haar artikel over arbeidsmigranten. 'Het is heftig om aan zo'n diep verhaal te werken als je maar tien dagen hebt. Bovendien kan ik niets betekenen voor die mensen. Ze worden uitgebuit, hebben geen werkvergunning en geen rechten. Een verhaal als dit kom je in je leventje in Amsterdam niet tegen.'

Sjoerd Cuypers (21, communicatiewetenschap) maakt een verhaal over een weeshuis voor kinderen met het downsyndroom. 'Mijn zus heeft downsyndroom en ik ben benieuwd hoe er hier mee wordt omgegaan.' Hij is stil in de taxi onderweg naar het weeshuis. Bij het hek staat een jongetje te zwaaien met een brede lach op zijn gezicht, hij zegt iets onverstaanbaars. Op de binnenplaats spelen overal kinderen. Een dun meisje met een roze jurkje en een duide-

'De mensen hier zijn zo dankbaar'

lijke groeiachterstand probeert de aandacht te trekken door Sjoerd continu aan te tikken. In het kantoor achter deze binnenplaats liggen zo'n zeven kinderen op de grond. Ze zijn allemaal maximaal één meter lang, ontzettend dun, en kijken wezenloos in de verte. Sommigen krijgen sondevoeding. Sjoerd slikt. 'Ik weet even niet wat ik moet zeggen, dit is echt heel erg heftig.' Een klein jongetje geeft hem een high five om vervolgens zijn hand langs zijn haar te halen. Sjoerd lacht. 'Dit is exact het beeld van kinderen met downsyndroom dat ik wil overbrengen. Kijk hoe gelukkig dit joch is.'

Een interview met een sociaal werker zet hem met beide benen terug op de grond. 'Kinderen met downsyndroom worden in Maleisië ongeveer dertig jaar oud.' Sjoerd kijkt verschrikt. 'Dértig?! In Nederland worden ze zestig.' Bovendien leren de kinderen hier niet zelfstandig te leven, zoals zijn zus wel doet. Na nog even met de kinderen gespeeld te hebben en ze een cadeautje te hebben gegeven, verlaat hij het weeshuis weer. 'Wij kunnen ons zo druk maken over onnozele dingen. We realiseren ons soms echt niet wat we hebben.' Hij stuurt de foto met het jongetje meteen door naar zijn zus.

Na ruim een week als journalist werken voelt de groep zich thuis in de drukke miljoenenstad. Een deel is bruinverbrand van een weekend in het vissersdorpje Sekinchan en Port Dickson (de Hamptons van Kuala Lumpur) en anderen zijn nog een beetje brak van de laatste karaokeavond waar luidkeels werd meegezongen met internationale en Chinese hits. De wallen onder hun ogen zijn onmiskenbaar. De interviews zijn allemaal gedaan en Nina's artikel over het Oktoberfest staat op de website van *Verspers* en *Join Magazine*. Reacties van media als *Vice* en *nrc.next* worden afgewacht. Lena zit voldaan in de lobby. 'Dit is zo'n toffe ervaring. Het is zo anders dan gewoon op reis gaan. De mensen hier zijn zo dankbaar en lief. Ik kan hier wel een jaar zitten en nog elke dag een nieuw verhaal maken.'

Beyond Your World

Beyond Your World (BYW) is het journalistieke trainingsprogramma van Lokaalmondiaal: een stap tussen de collegebanken en zelfstandig werk als buitenlandverslaggever. BYW biedt jonge journalisten tussen de 18 en 25 jaar de kans om journalistieke ervaring op te doen in een ontwikkelingsland, individueel of in groepsverband. Er is een intensief voorbereidingstraject van anderhalve maand aan de reis naar Kuala Lumpur vooraf gegaan. Hierbij kregen de studenten journalistieke workshops en volgden zij het vak populaire cultuur & globalisering in Maleisië aan de UvA.